

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Praha

Inspekční zpráva

Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna

Adresa: Pernerova 8, 186 00 Praha 8

Identifikátor pedagogicko-psychologické poradny: 600 032 311

Termín konání komplexní inspekce: 29., 30. a 31. ledna 2001

Čj.	132 101/01-10125
Signatura	ka8su408

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Křesťanskou pedagogicko-psychologickou poradnu (dále KPPP) zřídilo Arcibiskupství pražské jako samostatnou právnickou osobu poskytující psychologické a pedagogické služby dětem, mládeži, rodičům a pedagogické veřejnosti v křesťanském duchu. Svými službami má také pomáhat při integraci handicapovaných dětí. Je určena pro děti a mládež od 3 do 18 let, a to především pro děti navštěvující křesťanské školy, dále pro děti z křesťanských rodin navštěvující různé typy státních a soukromých škol i pro nejširší veřejnost.

KPPP nemá určenu geograficky omezenou spádovou oblast. Na základě dohod poskytuje své služby osmnácti MŠ, šesti ZŠ, dvěma speciálními školami a devíti středními školami a učilišti. Některé typy škol jsou sdruženy do jednoho celku – celkem má KPPP uzavřeny dohody se 33 subjekty. Spolupracuje se všemi církevními školami v Arcidiecézi pražské (tj. např. i v okrese Kladno, Beroun, Benešov) a dále školami v okolí sídla poradny v Praze 8, popř. s dalšími, které o poradenské služby požádají. KPPP je otevřena všem individuálním potenciálním klientům, a to nejen z Prahy, kteří požádají o její služby na základě jejího křesťanského zaměření.

HODNOCENÍ ČINNOSTI PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÉ PORADNY

Podmínky činnosti

Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna je umístěna ve dvorním traktu domu ve staré zástavbě Prahy - Karlína. Prostory jsou samostatné, čisté, esteticky vyvážené. V přízemí se nachází větší místnost, využitelná jako posluchárna, konferenční místnost nebo pracovna vhodná pro skupinovou práci s klienty. V poschodí má malou pracovnu sociální pracovnice. Odborným pracovníkům slouží dvě pracovny, v nichž se pracovnice střídají. Klientům slouží menší velmi pěkně vybavená čekárna a rodičovská místnost, kde v příjemném prostředí probíhají rozhovory odborných pracovníků s rodiči klientů.

Poradna zaměstnává celkem šest odborných pracovníků, kteří naplňují celkem 3,35 přepočteného úvazku; z toho jsou dvě psycholožky (celkem 1,5 úv.), jedna speciální pedagožka (0,6 úv.), dvě sociální pracovnice (celkem 0,9 úv.) a jedna pracovnice ve funkci koordinátorky prevence sociálně-patologických jevů (0,35 úv.). Všichni odborní pracovníci jsou odborně způsobilí k výkonu svých funkcí. Kromě pregraduálního vzdělání jsou také absolventy řady výcviků, seminářů a dalších vzdělávacích aktivit.

Tab. 1 : počet škol a počet žáků v obvodu působnosti KPPP

Druh školy	MŠ	ZŠ	ZvŠ	Jiná SpŠ	SOSŠ	G	OU, PŠ	Jiné	Celkem
Církevní školy	10	3	0	1	3	2	3	0	22
Jiné školy	8	3	0	0	1	1	1	1	15
Počet žáků	1124	1475	0	151	649	1028	152	19	4598

V obvodu působnosti KPPP je celkem 37 škol, které navštěvuje 4.598 žáků, na jeden přepočtený úvazek odborného pracovníka připadají tedy přibližně 1.372 potenciální klienti, vezmeme-li v úvahu pouze přepočtené úvazky psychologů a speciálních pedagogů, je to 1.876 potenciálních klientů.

Materiální i personální podmínky umožňují realizaci poradenské práce školského zařízení v rozsahu, pro něž bylo zřízeno, jsou velmi dobré.

Diagnostická činnost

Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna má k dispozici široký rejstřík psychodiagnostických metod; odborní pracovníci absolvovali výcviky, které je opravňují k používání řady projektivních a semiprojektivních metod. Volba užitých diagnostických nástrojů vychází vždy z problému, který vedl k návštěvě poradny, ale také z věku a pravděpodobných schopností dítěte. Psychologická diagnostika je prováděna korektně, všechny použité standardizované metody jsou standardně administrovány, vyhodnoceny a interpretovány. Výsledky jsou využity ke stanovení diagnózy i vhodných způsobů další práce s dítětem.

Méně uspokojivá je situace v diagnostice speciálně-pedagogické, kterou v tomto školském zařízení provádějí

psychologové. Využívá se obvyklých metod ke zjištění organicity, čtecích testů, zkoušek psaní a dalších zkoušek obsažených v baterii vydané Psychodiagnostikou.

Vyšetření jsou prováděna se souhlasem zákonných zástupců dětí, často na jejich žádost. V některých případech, kdy bylo vyšetření vyžádáno telefonicky nebo osobně, není možno zjistit datum přijetí žádosti.

Odborní pracovníci KPPP jsou absolventy řady kvalitních výcviků, které je opravňují k administrování řady diagnostických metod. Diagnostická činnost je na velmi dobré úrovni.

Intervenční činnost

V KPPP je velmi podrobně a funkčně zpracován způsob jednání s klientem.

Po stanovení diagnózy je v rozhovoru rodičům podrobně vysvětlena příčina problémů jejich dítěte a v případě potřeby je jim nabídnuta možnost dalšího vedení dítěte, případně práce s celou rodinou.

Individuálně je nejčastěji realizován autogenní trénink a další relaxační techniky, provádějí se rovněž arteterapeutické aktivity. V poradně se pracuje se skupinou neklidných nebo sociálně nezralých dětí a psychologové jsou připraveni realizovat v případě potřeby také rodinnou terapii. Pro děti s vývojovými poruchami učení je určen program dílčího oslabení výkonu a nácviky grafomotorických dovedností podle Zelinkové.

Žáci s vývojovými poruchami učení jsou buď individuálně integrováni v běžných třídách základních škol nebo jsou zařazeni do jedné ze čtyř specializovaných dyslektických tříd. Pro děti s lehkou mozkovou dysfunkcí jsou určeny vyrovnávací třídy, které jsou v obvodu KPPP zřízeny dvě. K dispozici zdravotně postiženým dětem jsou rovněž MŠ a ZŠ Don Bosco a speciální mateřská škola. Se všemi učiteli těchto specializovaných tříd a speciálních škol odborní pracovníci poradny úzce spolupracují. Konzultují s nimi individuální plány žáků, metodicky je vedou a jsou k dispozici i rodičům.

Speciální pedagožka KPPP pravidelně navštěvuje všechny mateřské školy v obvodu poradny. Zde na žádost učitelek konzultuje metody práce s problémovými dětmi. Při svých návštěvách také sleduje psychický vývoj dětí a provádí depistáž dětí s vývojovými opožděními. Těm pak ve školním roce, který předchází plánovanému nástupu do školy, nabízí vyšetření v KPPP, které specifikuje příčinu problémů a jehož následkem je metodické vedení jak rodičů, tak i učitelek dítěte. Předškolákům s opožděným vývojem grafomotoriky nebo s problematickou pozorností a jejich rodičům je pak určen kurz nácviku grafomotoriky.

Intervenční činnost poradny je velmi dobrá.

Spolupráce se školami

Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna velmi úzce spolupracuje se školami, s nimiž má uzavřenu smlouvu o spolupráci. Odborní pracovníci je pravidelně navštěvují, konzultují vhodné výchovné přístupy k jednotlivým dětem, provádějí depistáže a účastní se na základě pozvání i třídních schůzek nebo zasedání pedagogických rad. Pracovníci KPPP nabízejí při svých pravidelných návštěvách škol konzultace nejvhodnějších výchovných přístupů k jednotlivým žákům, nejen k žákům individuálně integrovaným. Učitelé tyto aktivity poradenských pracovníků hodnotí velmi pozitivně.

Výchovné poradce ze smluvních škol pracovníci poradny na pravidelné schůzky nezvou, tuto činnost ponechávají obvodním spádovým PPP. S výchovnými poradci ve svých smluvních školách pracují individuálně.

Školy mají zájem o služby spojené s integrací žáků se specifickými poruchami učení. Rodiče se na KPPP obracejí s problémy výchovy a školního prospěchu svých dětí, při čemž se rodiny často stávají dlouhodobými klienty s aktivnější spoluprací při řešení problémů.

Na žádost škol provádí KPPP skupinová vyšetření profesní orientace. Zájem je o hromadné vyšetření žáků z 5. ročníků základních škol před jejich přechodem do víceletých a také vyšetření celých septim víceletých gymnázií, které má predikovat úspěšnost žáků při studiu na vysokých školách.

Učitelkám mateřských škol jsou určeny semináře spojené s teoretickou přípravou i praktickými činnostmi. Pořádané poradnou ve spolupráci s VOŠ ve Sv. Janu pod Skalou.

Spolupráce KPPP se školami je mnohostranná a velmi úzká. Je příkladná.

Primární prevence sociálně-patologických jevů

KPPP má akreditaci MŠMT na vzdělávací program “Posilování pozitivních životních hodnot a postojů”, který je základním programem primární prevence této poradny. KPPP k němu zpracovala projekt, který byl přijat a finančně podpořen ŠÚ Prahy 8 a MÚ městské části. V rámci projektu projdou žáci tří vyšších odborných škol, jejichž studijní zaměření souvisí se sociální a pedagogickou prací, celkem čtyřiceti hodinami teoretické přípravy a třicetšestihodinovým výcvikem (z čehož dvanáct hodin je v prvním roce). Absolventi této přípravy pak na základě dohod se školami pracují s třídními kolektivy z II. stupně ZŠ. Dle výroční zprávy bylo v minulém školním roce realizováno 190 akcí (každá akce s třídním kolektivem by měla podle projektu trvat 4 hodiny – tj. celkem 560 hodin). Výsledky této činnosti jsou následně předmětem supervize prováděné odbornými pracovníky poradny. Náklady spojené s kurzem jsou hrazeny účastníky a příslušnými VOŠ. Všechny činnosti probíhají v době vyučování VOŠ i ZŠ. Projekt je vyhodnocován, prováděno je i anketní šetření mezi žáky, kteří jej hodnotí velice vysoko. Metodika již provedeného šetření však nezaručuje validitu získaných informací. Náplní kurzu i výcviku je práce se skupinami žáků základních škol, studijní profil absolventů zúčastněných VOŠ však s takovými aktivitami po ukončení jejich studia nepočítá.

Koncepce primární prevence dle Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže, MŠMT čj. 14 514/2000-51 platného od 1. ledna 2001 k termínu inspekce nebyla v KPPP zpracována.

Přínosem pro primární prevenci sociálně-patologických jevů dětí a mladistvých je přizvání KPPP k řešení některých náznaků šikany ve školách. KPPP vykazuje řadu dalších činností, které lze považovat za účinné prostředky primární prevence.

Poradna zpracovala ucelený projekt primární prevence sociálně-patologických jevů dětí a mladistvých a průběžně jej naplňuje. V této oblasti je činnost KPPP velmi dobrá.

Hodnocení činnosti pedagogicko-psychologické poradny

Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna úzce spolupracuje se školami, s nimiž uzavřela dohody o spolupráci, a to nejen v oblasti vzdělávacích obtíží žáků, ale také v oblasti primární prevence sociálně-patologických jevů dětí a mladistvých a v dalších oblastech. Celkově je její činnost velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

První koncepcí práce poradny vznikla současně se založením KPPP. Dokument byl dopracováván na základě analýz činnosti a nově vznikajících potřeb klientů. Další znění koncepce bylo vypracováno se získáním nových prostor, které KPPP využívá dosud. Nejnovější písemně zpracovaná koncepcí je na roky 2001 – 2002. Rozšiřuje původně nabízené okruhy činností a upřesňuje stávající nabídku služeb. Za priority považuje KPPP posilování intervenční činnosti a průběžné péče o klienty.

Nabídka činností je rozpracována do celoročního plánu, který je schválen zřizovatelem. Koncepci a plán zpracovává ředitelka zařízení a zaměstnanci jej připomínají a doplňují. Celoroční plán a služby nabízené KPPP vyplývají z potřeb škol. Některé nadstandardní činnosti realizuje poradna za částečnou úhradu - např. plánované kurzy sebeovládání a nácvik pozornosti pro děti, náprava grafomotorických obtíží, výcviky v komunikaci a sociálních dovednostech, či kurz pro rodiče s názvem Jak prožít dětství a dospívání svých dětí. Měsíční

a týdenní plány pracovníků jsou obsaženy v objednávkové knize a jsou operativně upřesňovány. Koncepcí a roční plány tvoří ucelený systém sledující základní okruhy činností. Plán je jedním z nástrojů řízení.

Plánování je na velmi dobré úrovni.

Organizování

Kompetence jednotlivých pracovníků jsou dány jejich pracovním zařazením. Přidělení škol, které spolupracují

s KPPP jednotlivým pracovníkům je přílohou Organizačního řádu (v platnosti od 1. 1. 2000).

Ředitelka jmenovala svou zástupkyni pro věci odborné (je zaměstnána na 0,5 úvazku) a pro věci provozní (0,6 úvazku). Organizační řád pracoviště stanovuje pracovníkům odpovědnost za jednotlivé činnosti s tím, že jednotliví pracovníci mají přiděleny školy, s nimiž jsou v úzkém kontaktu. Organizační struktura pracoviště a profesní skladba zaměstnanců umožňuje kvalitní plnění stanovených úkolů. Pracovníci mají přístup ke všem potřebným informacím. Systém práce s dokumenty o klientech umožňuje návaznost činnosti odborných pracovníků. Informace, které by bylo možné považovat za citlivé nebo důvěrné, jsou řádně zabezpečeny proti zneužití. V tomto smyslu bylo také prokazatelně provedeno důkladné poučení zaměstnanců.

Jednou v měsíci jsou svolávány porady odborných pracovníků. Na nich jsou koordinovány jednotlivé činnosti, hodnoceny akce, hovoří se o nových poznatcích z činnosti PPP. Pracovníci jsou seznámeni s možnostmi zúčastnit se vzdělávacích akcí nebo výcviků. Zápisy z porad jsou podepsány zaměstnanci. Zachycují jednotlivé body jednání, nikoliv závěry.

Nejsou ukládány kopie všech vyjádření, vydávaných KPPP, neprocházejí také důsledně jednacím protokolem, interní materiály z vyšetření nejsou vždy datovány, není sjednocen systém uzavření spisu.

Velkou pozornost věnuje KPPP propagaci vlastní činnosti. Školám i dalším klientům je určen letáček s nabídkou služeb. Ke každému kurzu vydává poradna samostatný propagační materiál se všemi potřebnými informacemi. Informace o činnosti zveřejňuje na své e-mailové adrese. Propagaci vede pod svým logem symbolizujícím poslání rodinného poradenství. Ne vždy se podaří zvolit pro pečlivě připravený kurz název, který by oslovil veřejnost, a to i přes výraznou propagaci každé akce.

Činnost KPPP propaguje ředitelka na poradách ředitelů škol, výchovných poradců, popřípadě protidrogových koordinátorů a prostřednictvím farností. Pracovníci se zúčastňují třídních schůzek ve školách. Významná je přednášková činnost pro rodičovskou veřejnost na školách i v Křesťanské akademii. Pro propagaci činnosti využívá KPPP také celostátní rozhlasové vysílání. Pracovníci přispívají do odborného tisku i do místních periodik. O své činnosti a nabídce služeb informují pedagogickou, rodičovskou i dětskou veřejnost. Popularizace výsledků činnosti KPPP je velmi dobrá.

Organizování je na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení tohoto malého a soudržného kolektivu je operativní. Demokratické řízení svými metodami i prostředky vychází z malého počtu zaměstnanců, jejich vysoké motivace ke zvolené profesi i loajalita k tomuto zařízení. Všichni zaměstnanci mají v KPPP hlavní pracovní poměr, byť jen ředitelka je zde zaměstnána na plný pracovní úvazek. Pracovní kolektiv je relativně konstantní. Neformálními prostředky a průběžným osobním stykem ředitelka podněcuje iniciativu a nové nápady pro činnost, nosné podněty jsou akceptovány a zařazovány do plánu, popřípadě do dlouhodobých koncepcí.

Hodnocení pracovníků je založeno převážně na morálním ocenění aktivit. Každá výraznější akce je analyzována a zhodnocena. Pro odborný růst pracovníků jsou vytvářeny podmínky, průběžně jsou nabízeny vzdělávací akce a výcviky. Z prostředků KPPP je nakupována odborná literatura a je odebíráno maximum odborných periodik.

Vedení a motivování pracovníků je na vynikající úrovni.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka má zpracovaný plán kontrolní činnosti. Systém kontroly je součástí Organizačního řádu KPPP ze dne 1. ledna. 1999. Ředitelka kontroluje kvalitu odborné činnosti, čte před odesláním všechny zprávy z vyšetření. Jednou měsíčně probíhá kontrola kvantity práce, ředitelka kontroluje počty objednaných klientů a skutečně provedených vyšetření a konzultací pomocí evidenční knihy vyšetření. Pravidelně kontroluje také čerpání rozpočtu a evidenci docházky pracovníků.

Drobná zjištění jsou bezprostředně projednána s příslušným pracovníkem a operativně jsou přijímána opatření k jejich odstranění, zápisy o provedených kontrolách a jejich výsledcích však pořizovány nejsou. Výsledky činnosti a kontrolní zjištění jsou projednávány na pravidelných měsíčních poradách. Kontrola činností a jejich výsledků je průběžná. Ředitelka PPP využívá analýzy výsledků kontrolní činnosti při své řídicí a metodické práci. Přijímaná opatření mají sloužit i k prevenci nedostatků.

Kontrolní činnost slouží nejen ke zjišťování a odstraňování nedostatků, ale i ke zkvalitňování práce KPPP. Její úroveň je velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Řídící činnost pedagogicko-psychologické poradny odpovídá její velikosti i účelu činnosti. Všichni pracovníci aktivně participují na tvorbě koncepce činnosti i krátkodobých plánů. Mají možnost uplatnit své znalosti a zkušenosti. Pozitivně se na obrazu školského zařízení projevují velmi dobré interpersonální vztahy. Řízení poradny je velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- zřizovací listina čj. Arcibiskupství pražské 1119/94 ze dne 6. 4. 1994
- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, školských zařízení a předškolních zařízení MŠMT ČR čj. 14 952/99-21 s účinností od 1. února 1999
- koncepce na roky 2001 - 2002
- plán činnosti KPPP na školní rok 2000/2001
- organizační řád
- jednací protokol
- jednací řád
- statut KPPP ze dne 1. dubna 1994
- Výkaz KPPP podle stavu k 31. 12. 2000 (Škol V 23-01)
- zápisy z porad
- pokyn ředitelky KPPP k vedení spisové agendy
- personální dokumentace pracovníků
- poradenské záznamy klientů KPPP
- týdenní plány činnosti pracovníků
- vzdělávací program "Posilování pozitivních životních hodnot a postojů"
- Výroční zpráva KPPP za školní rok 1999/2000
- Propagační materiály KPPP

ZÁVĚR

Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna má pro svou činnost vytvořeny velmi dobré podmínky, byť prostory jsou poněkud stísněné. Odborní pracovníci jsou absolventy řady výcviků, které je opravňují k realizaci velké řady diagnostických i terapeutických technik. Velmi úzce spolupracují se školami, a to nejen v oblasti diagnostiky a nápravy vývojových poruch učení, ale i v oblasti primární prevence sociálně-patologických jevů dětí a mladistvých. Činnost je na velmi dobré úrovni.

Školské zařízení má vytvořenu koncepci vývoje na následující období a ucelený systém plánování. Velmi dobrou úroveň má i organizování a motivování pracovníků. Kontrolní činnost slouží nejen ke zjišťování a odstraňování nedostatků, ale i ke zkvalitňování práce KPPP. Úroveň řízení je velmi dobrá.

Celkově je Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu Mgr. Alena Wiesnerová

Člen týmu Mgr. Bedřich Hájek

V Olomouci dne 20. února 2001

Datum a podpis ředitelky stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. února 2001

Razítko

Ředitelka pedagogicko-psychologické poradny

Podpis

PhDr. Ivana Bernardová

.....

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti a kvality řízení pedagogicko-psychologické poradny dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka pedagogicko-psychologické poradny podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	17.4.2001	010 144/00-4007
Zřizovatel: Arcibiskupství pražské, Hradčanské nám. 16, 119 02 Praha 1	17.4.2001	010 145/00-4007

Připomínky ředitelky pedagogicko-psychologické poradny

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.